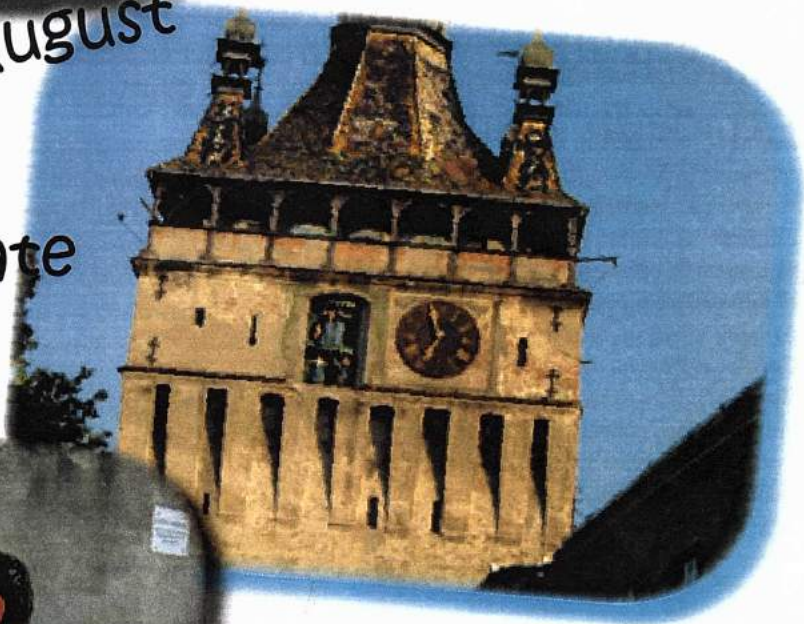

ProEthnica

Șighisoara 22 - 25 August

Unitate în diversitate

Zilele Minoritatilor Etnice în România

Pro Etnica 2002 – Zilele Minoritatilor Etnice în România

Festival organizat de Centrul Educațional Interetnic pentru Tineret Sighișoara în colaborare cu reprezentanți a 17 minorități etnice din România – Albanezi, Armeni, Bulgari, Croați, Evrei, Greci, Germani, Italieni, Maghiari, Macedoneni Slavi, Ruși Lipoveni, Ruteni, Romi, Sârbi, Turci, Tătari, Ucraineni, Societatea Culturală a Aromânilor și fundațiile: Ion Budai Deleanu - Tîrnăveni, Armonia și Banat JA.

Trupa Cameleon prezintă pe scena din piața cetății piesa "Moarte pentru trădători"

Evenimentul de la Sighișoara a demonstrat încă o dată un exemplu de colaborare Germano-Română, finanțatorii fiind guvernul Germaniei în cadrul Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est prin Institutul de Relații Culturale Externe Stuttgart, precum și Ministerul Informațiilor Publice – Departamentul pentru Relații Interetnice și Ministerul Culturii și Cultelor – Departamentul pentru Minorități.

Sponsorii acestei cea de a doua ediții au fost Interbrew cu marca „Bergensbier”, Doctor Oetker și Cio România.

Parteneri de nădejde s-au dovedit a fi atât Primăria Municipiului Sighișoara, Tipografia Șteffi, Akroneea Sighișoara cât și TVR 1, Radio Contact, Radio Son, Radio Mix, ADZ și Teleson – Son Studio.

Centrul Educațional Interetnic pentru Tineret Sighișoara

la Forumul Democrat al Germanilor din
Sighișoara

Centrul Educațional Interetnic pentru Tineret (IBZ) este o instituție finanțată de către Guvernul Republicii Federale Germania în cadrul Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est prin Institutul pentru Relații Culturale Externe Stuttgart, (ifa) ca organizație mediatore a Ministerului de Externe German. IBZ este în același timp și o instituție a etnicilor Germani din Sighișoara, reprezentați prin Forumul Democrat al Germanilor din Sighișoara. Prin acest proiect, Forumul German preia un rol activ în cadrul societății românești.

Scopul IBZ este întemeierea unui lăcaș de cultură și educație extrașcolară pentru tineret după un model consacrat german, cu accent sporit asupra nevoilor specifice tineretului din România. Printre punctele esențiale ale programului IBZ se numără preîntâmpinarea problemelor interetnice, prin programe de tineret menite să promoveze dialogul interetnic și intercultural; crearea și promovarea de structuri pentru o societate civilă în sânul căreia tinerii sunt motivați să preia responsabilități în cadrul societății românești; promovarea unor relații de colaborare cu instituții asemănătoare, îndeosebi cu cele din statele Uniunii Europene și din statele balcanice în vederea integrării acestora din urmă în structurile UE, prin întâlniri de tineret

la nivel internațional. Problematika etniei rromilor este un domeniu unde diferențele dintre munca socială și cea de tineret sunt depășite prin încercarea de a combina cele două domenii. Activitățile IBZ din primii doi ani de existență acoperă atât planul local cât și cel național și internațional. Un succes pe planul internațional îl reprezintă cele două tabere de arheologie care s-au derulat în cadrul cetății medievale Sighișoara în 2001 și 2002, precum și tabăra de Etnografie și Artă care s-a desfășurat în satul Homorod între 01-23 Octombrie 2001. Continuitatea acestui proiect este asigurată de o nouă tabără în 2002, care se va desfășura la Sighișoara. Pe plan național echipa IBZ, în colaborare cu organizațiile comunităților etnice din România, a reușit să organizeze prin seminarii pregătitoare festivalul “Zilele Minorităților Etnice în România – ProEtnica”, manifestare care în acest an a ajuns la cea de a doua ediție. Pe plan local, IBZ oferă o gamă largă de cursuri și ateliere de lucru, pornind de la cursuri de limbă, operatori PC, educație civică, protecția mediului și ghizi turistici, până la cercuri cu specific cultural – cursuri de teatru și muzică, dar și etnic cum ar fi grupuri de dans maghiar, rrom, german sau emisiuni radio în limbile minorităților din zonă. Oferta educațională a IBZ conține și o bibliotecă a minorităților cu accent asupra literaturii germane și un Internet Café cu 12 locuri. La sfârșitul acestui an se vor finaliza și lucrările de renovare și amenajare a casei cu șindrilă, una dintre cele mai vechi clădiri ale cetății medievale, viitor sediu al IBZ și totodată Youth Hostel cu 50 de locuri de cazare și săli de seminarii.

Grupul “Terra Mea” din Sardinia în hora alături de grupele sârbești au reunit participanți și spectatori în piața cetății.

DE LA MINORITATI ADUNATE

Natalia Mandran (Sârbi): „Totul a fost cel, cel, cel mai ... Sunt fericită că tineretul care păstrează tradiția s-a simțit foarte bine și că am transmis și altora ceea ce este al nostru”.

Draga Petcov (Sârbi): „N-am fost la ediția trecută, dar atmosfera este foarte ... Fetele băieții noștri au fost la înălțime dar și petrecerile au fost formidabile.”

Toma Giurici (Sârbi): „Este necesar ca astfel de manifestări să se organizeze mai des ca să poată fiecare să arate ceea ce are.

Fülöp Elsa (Maghiari): „Festivalul Pro Etnica este necesar pentru noi toți, ajutându-ne să ne cunoaștem semenii mai bine. Ne permite să intrăm în tangență cu obiceiuri poate până acum necunoscute.

Ceea ce m-a dezamăgit a fost lipsa artificilor și faptul că mulți oameni n-au înțeles mesajul acestui festival.

Karin Hügel (Germani): „Pro Etnica este în sfârșit un festival, care îi învață pe oamenii oricărei naționalități lucruri noi despre cultura celorlalți. Mi-au plăcut foarte mult concertele, însă am fost tare dezamăgită că nu au avut loc artificii de la finalul festivalului.

Gabi T. (Germani Sighișoara): „Mie mi s-au părut interesante porturile, toate etniile care au dansat, a fost întradevăr îmbucurător să vedem o astfel de multitudine de culturi. Ce mi s-a mai părut foarte interesant a fost multitudinea spectatorilor, care nu au mai fost așa sălbatici ca la festivalele trecute.”

Mihai Radan (Croați): „Minunat până aici, oricum ProEtnica în această, cea de a doua ediție este mai bogată, mai variată și sperăm că și calitativ superioară față de cea de anul trecut. Poate că din

punct de vedere organizatoric unele lucruri au schiopătat ici colo, dar la evaluare vom putea să ne spunem părerea și să îndreptăm totul ca la ediția a treia să fie și mai minunată.”

Demeter Zoltan (Rromi – Ion Budai Deleanu): „Pentru că vorbele sunt ... n-ar exprima tot ceea ce aș vrea să spun despre acest festival, este un festival care umple sufletul de bucurie, o dată faptul că aicea cunoaștem diferite culturi, diferite obiceiuri, ne împrietenim, ne facem relații, încercăm să ne cunoaștem și chiar încetul cu încetul se nasc prietenii trainice, colaborări; este un festival minunat, în care încercăm să dovedim că toate minoritățile din România în număr de 19 încearcă și au reușit în bună măsură să ne creăm un drum comun spre Europa Unită.

Francisc Serban (Rromi): Mie mi-a plăcut Adrian. Sper că data viitoare să îl mai invitați, pentru că e bine să fim și noi reprezentați printr-un artist adevărat.

Alexandru Sitea (Germani Sibiu): Nu știu de ce toți s-au plâns de mâncare, nouă ne-a plăcut. Păcat că nu am putut sta ceva mai mult, dar va trebui să fim la Sibiu încă din seara asta. Sper să putem reveni în zilele următoare, programul propus de organizatori sună bine.

Nichi Petrov (Bulgarii din Banat): „Am venit la festival în costumele populare ale bunicilor noștri. Pe perioada festivalului am dansat dansuri bulgare de pe valea banatului și aceleași dansuri prelucrate într-o formă mai modernă. După părerea mea este foarte importantă organizarea acestui

festival.”

Bálázs Annamaria (Maghiari): „Este o idee foarte originală organizarea acestei manifestări. După cum am observat totul decurge mult mai civilizat decât la festivalul precedent de artă medievală. Nu sunt dorgați și beți în cetate.”

Diana Dumitrescu (Macedonenii Slavi): „Este prima dată când participăm la festivalul minorităților, este o idee foarte bună. Pe lângă costumele și dansurile populare tradiționale, am adus cu noi și ziarele noastre care apar în limba slavă cu care am organizat o mică expoziție”

Curchi Aurora (Rromi): „Mă bucur foarte mult că ne-am putut distra alături de celelalte minorități din România. În această manifestare la sfârșit de săptămână o să încercăm să arătăm publicului tradițiile originale țigănești!”

Vlad Popa (Germani Sibiu): „Mi se pare o idee fantastică, noi am participat și anul trecut, prin acest festival ieșim practic din anonim, putem să arătăm tuturor ceea ce ne caracterizează și nu doar dansuri populare ci și specificul etnic – religie, activități sociale și chiar civice. Este într-adevăr cel mai mare festival de acest gen din țară și abia aștept ediția viitoare”

PRESA:

CE NE-AM FACE FARA EA

Ziarul de Mureș – nr.9 pag 2
– ProEtnica 2002 – sărbătoarea
multiculturalismului

„A doua ediție a Festivalului Pro Etnica 2002 se apropie cu pași repezi, făcând ca tensiunea echipei Centrului Educațional Interetnic pentru Tineret să fie în continuă creștere. Scena de desfășurare a spectacolelor este Cetatea Sighișoarei [...] Va exista și o secțiune teatrală, cu participarea Teatrului Național din Timișoara, trupa „Art Café” din Sibiu, a trupelor „Cameleon”, „Unde fugim de acasă” și „Teatrul de vacanță” din Sighișoara. La componentele civică, socială și spirituală, se vor desfășura mese rotunde,

Liga Albanezilor a prezentat în cadrul expoziției de la sala Sander porturi populare tradiționale ale albanezilor din România.

conferințe și work-shopuri cu o problematică multiplă, vizând în principal integrarea socială a comunităților și rolul lor în societate. [...] - A. I.

Cotidianul - 16.08.2002 pag. 10 - Zilele minorităților etnice

„... ieri, 15 august, la Casa de Cultură 'Friedrich Schiller' din București a avut loc o conferință de presă, organizată cu prilejul prezentării ediției a doua a Festivalului 'ProEtnica - Zilele minorităților etnice din România, care se va desfășura la Sighișoara, în perioada 22-25 august. Festivalul se desfășoară sub patronajul Ministerului Informațiilor Publice, al Ministerului Culturii și Cultelor, a Comitetului European de Organizare a Campaniei Link Diversity, cu parteneriatul Ministerului de Externe al Germaniei. [...] Anul acesta, se estimează un număr al participanților de aproximativ opt sute șaptezeci, fiind implicate optsprezece din cele douăzeci de minorități existente în România. Cei care nu participă sunt polonezii, cehii și slovacii. Festivalul se desfășoară pe patru secțiuni: culturală, civică, spirituală și socială. În proporție foarte mare, cei prezenți vor fi tineri. Din partea Ministerului Culturii și Cultelor a fost prezent la conferința Carol König, care a vorbit despre importanța Festivalului. 'Există posibilitatea minorităților să-și exprime identitatea lingvistică, spirituală și culturală. Si MCC sprijină acest lucru. Un alt aspect important este cel al cunoașterii minorităților din România, și un al treilea scop este promovarea spiritului de toleranță, de înțelegere. Cele douăzeci de minorități etnice îmbogățesc patrimoniul cultural' [...] - Veronica GHERASIM

Ziua de Ardeal - 22.08.2002 pag. 4 - Mozaic etnic pe străzile Sighișoarei

„Ediția a doua a festivalului 'Zilele comunităților etnice în România - Proetnica 2002' de la Sighișoara începe astăzi cu parada porturilor populare reprezentative ale comunităților naționalităților participante. [...] reprezentanții a peste 10 etnii recunoscute oficial în România, vor

anima în aceste zile viața vechiului burg medieval ardelean.” - Daniel SARBU

Adevărul - 24.08.2002 pag.4 - La Sighișoara, coeziune sub semnul manelei - Adrian Copilul Minune, vedeta la Pro Etnica 2002

„Dacă, în timpul Festivalului Medieval, Sighișoara se transformă într-un oraș murdar și sufocat de turiști, în timpul celui dedicat minorităților, 'ProEtnica2002', este doar un oraș pestriț. Pe străzile înguste ale burgului transilvănean poți vedea plimbându-se, vorbind sau stând prin diverse cotloane grupuri, uneori amestecate, de tineri, bătrâni și copii, purtând costumele tradiționale ale diverselor minorități. De asemenea ai ocazia să auzi vorbindu-se o mulțime de limbi, atât la cei care trec pe lângă tine, cât și la cei care cântă pe scenele din cetate. Un grup de copii rromi îți încântă ochii cu dansuri și cântece autentice țigănești, un altul, de tineri italieni, cântă muzica lor tradițională. Mai sunt și armeni, albanezi, maghiari, evrei, ruteni, bulgari etc. [...] Capetele de afiș, însă, sunt reprezentate în fiecare seară de concertele de pe scena mare montată în afara cetății, în piața Sigma. Aici au cântat sau vor cânta Narcisa Suci, Holograf, Duce Bertzi, Mircea Rusu Band, Krypton și Desperado. Joi seara spectatorii au avut parte de un 'ghiveci muzical' pe care l-au acceptat, însă, fără prea mari proteste: după ceva muzică populară românească a urmat folclor albanez și țigănesc, ceva muzică dance (maghiarii Mr. Kalay și Kristof Katalin), pop-rock (sibienii de la Ricochet), rock (Riff) și hip-hop (nemții de la Nickma). Cel mai așteptat însă a fost Adrian Copilul Minune [...] - Gheorghita Aurelian ION

Ziarul de Mureș - 26.08.-01.09 pag. 16-17 - Singura Cetate locuită din Europa devine casa tuturor etniilor României - Sighișoara trece multicultural din ProEtnica în festival

„[...] Sărbătoarea de la Sighișoara, singura de acest gen din țară, a fost gândită ca o întâlnire a realităților culturale, sociale, spirituale și civice caracteristice tuturor minorităților din România. Structura acestuia nu se confundă însă cu un un

festival de folclor și obiceiuri tradiționale, pentru că pe lângă secțiunea culturală, asupra căreia ne vom referi mai pe larg, manifestarea și-a propus o abordare complexă a dimensiunii interculturalității din România. [...] Timp de patru zile au avut loc conferințe, work-shopuri, dezbateri pe marginea unor aspecte vizând statutul minorităților naționale în societatea românească, rolul pe care acestea l-au avut și îl au în istoria României. Strategile de combatere a marginalizării pe considerente etnice, vulnerabilitatea socială a minorităților, contribuția familiilor etnic mixte la integrarea României în Uniunea Europeană au constituit tot atâtea teme de discuție, multe dintre acestea finalizându-se prin mese rotunde, reuniuni menite să tragă concluzii privind dezbaterile derulate, în ideea promovării dialogului între minorități, dar și între acestea și majoritate. [...] Reprezentanți ai etniilor din România au adus în fața publicului dansuri și cântece tradiționale în acest sfârșit de august, când contrar așteptărilor, adică o atmosferă infestată de mirosul greu al mititeilor și de acrușul berii proaste, aerul era pătruns de aroma strugurilor în pârgă, iar piețele cetății răsunau de acorduri armonioase. Tot în contradicție, una fericită, cu manifestările cu care am fost obișnuiți, evenimentul de față s-a bucurat de o organizare profesionistă, programul fiind conceput astfel încât manifestările din cadrul festivalului să se desfășoare concomitent, publicul având posibilitatea de a alege între dansuri și melodii țigănești, italienești, macedonene sau grecești. Ballosul, syrtoul, hasapikoul, unul dintre cele mai cunoscute dansuri grecești, au stârnit aplauze furtunoase, readucând în memoria publicului spiritul lui Zorba. Ansamblul „Romano” al Fundației „Ion Budai Deleanu” din Târnăveni a pus stăpânire vineri după-amiază pe scena din Piața Cetății, într-un tumult de ritmuri dinamice, românești, ungurești și țigănești - o combinație interesantă de multiculturalism - care i-a „corupt” pînă și pe privitori, cuprinși de aceeași pasiune pentru muzică și dans ca și cei de pe scenă. [...] Menit să readucă în prim plan, măcar pentru câteva zile, tradițiile și obiceiurile minorităților, ProEtnica este un festival care scoate la lumină bogăția spirituală și culturală,

culoare aparține pe care multitudinea etniilor o dă societății noastre, propunându-și mijlocirea unei întâlniri culturale între minoritățile naționale, dar și între acestea și majoritate într-un festival prin care multiculturalitatea să-și poată manifesta valențele complexe.” - Diana SACAREA

Jurnalul Sighișoara Reporter – 28 .03.09 pag.4 - *ProEtnica 2002: Toți Sighișorenii să rămână cu sufletul cald și bun așa cum i-am cunoscut*

„Cele mai așteptate momente ale verii sunt festivalurile. [...] Sighișoara, care se vrea a fi un oraș turistic, este și trebuie să fie pe mai departe un punct de atracție și un loc de întâlnire pentru tinerii din toate colțurile țării. Cele două festivaluri, medieval și ProEtnica au reușit să capteze și în acest an interesul a mii de tineri și mai puțin tineri care vin aici să se simtă bine, să se destindă și chiar să se cultive. Fără nici cea mai vagă intenție de a leza orgolii reprimite și în consonanță cu publicul spectator, festivalul Proetnica a fost mai bine organizat și mai bine încadrat în tematica manifestării. Totuși s-a constatat că interesul publicului a fost mult mai mic decât pentru festivalul „Sighișoara medievală”, chiar dacă numărul formațiilor amatoare sau semiprofesionale ale etniilor din România a fost mai mare și mai valoros față de anul trecut [...]” - Alex ÖTVÖS

24 de ore mureșene – 28.08.03.09 pag.20 - *La festivalul ProEtnica, preferințele participanților au fost altele: Mai multă voie bună, decât mese rotunde...*

„[...] Pe cele două scene amenajate în Cetate și în Piața Sigma, artiștii și-au etalat portul și și-au scos în evidență valorile culturale ale comunităților din care fac parte. Numeroasele spectacole au atras sute de turiști – printre care și ambasadorul SUA la București, Michael Guest – care s-au arătat încântați de minunăția strărilor artiștilor, de melodiile și dansurile prezentate. [...] Pe lângă spectacole, festivalul a fost marcat de expoziții, dezbateri și mese rotunde. La acest ultim capitol – deși subiectele propuse au fost destul de incitante – reprezentanții minorităților

Serile pe scena din piața cetății au fost precedate de prezentări ale minorităților. Tinerii turci au fost prezenți sâmbătă și duminică, oferindu-ne obiceiurile de nuntă ale turcilor din zona Dobrogei.

nu s-au prea înghesuit, preferând să asiste la spectacole. [...]” - Dorina BUZILA

Nașa Reci nr. 655 – 30.08.02 pag. 26 - *Hora Sârbească – Steagul Sardiniei*

„[...] Festivalul a debutat joi cu parada porturilor populare și a continuat cu evoluțiile ansamblurilor cultural-artistice ale tuturor minorităților prezente la zilele ProEtnica. [...] Acest eveniment a fost unul pentru ochi și pentru suflet care a lăsat în urmă o serie de impresii asupra celor care, din acest oraș medieval, au luat cu ei fragmente din tradiția multiethnică. [...] Milorad Ilici: Festivalul a reușit când este vorba de organizare dar și de conținut. Lale și Morisa au încântat publicul și organizatorii dar nici dansatorii nu sunt mai prejos. Detaliul cel mai important a fost hora „malo kolo” pe care au început-o cei din Sannicolau și cărora li s-au alăturat ceilalți. Conducătorul grupului din Italia a trecut în fruntea horei având în mână drapelul Sardiniei, așa că am avut o hora sârbească cu drapelul Sardiniei”.

Siebenbürgische Zeitung – 05.09.02 - *Erneut „ProEtnica” in Schäßburg - Din nou „ProEtnica” la Sighișoara*

„Cea de a doua ediție a festivalului minorităților „ProEtnica” s-a desfășurat la sfârșitul lui August în Sighișoara

Spirit și toleranță au demonstrat reprezentanții ai aproape tuturor etniilor din România pe perioada a 4 zile în cadrul numeroaselor evenimente culturale. [...]”

Radioteleviziunea Arad – a transmis data de: 03.09.02, în cadrul emisiunii în limba germană impresii din festival

Din culisele organizării

Ceea ce puțini dintre dvs. știu, sunt amănunțele “picante” din spatele scenei festivalului ProEtnica 2002. În cele ce urmează voi încerca să ilustrez unele dintre acestea.

Ziarul „Agora” de exemplu, o foaie volantă pe timp de festival, conținând programul zilei în curs, elemente interesante din viața minorităților dar și impresii din festival, a fost editat de o echipă de 4 persoane (T3+fotograf) pe timp de noapte în incinta bibliotecii Forumului Democrat German, fiind tipărit în fiecare dimineață de colaboratorii noștri de nădejde de la Șteffi srl.

V-ați întrebat oare cum de grupul acela mare de organizatori (însușind numărul fatidic de 13) au reușit să rămână permanent în contact și să se coordoneze unul în funcție de celălalt? Ei bine, de vină este doamna Matei Melania – care a condus pe tot parcursul festivalului biroul dispecerat din cadrul sediului IBZ ținând o evidență strictă a tuturor evenimentelor din cadrul festivalului.

Bineînțeles că nimic nu ar fi funcționat

Domnul Valer Itu – referent de festival a reușit uimitoarea performanță de a caza în 4 nopți peste 860 de participanți și invitați de onoare în instituții hoteliere din Sighișoara.

Să nu uităm însă aportul directorilor de secțiuni, care au reușit să dea întregului festival contur prin programele oferite atât pe scenele din cetate cât și în sălile de conferințe și expoziții. Dieter König, supervisor al evenimentelor culturale atât pe scenă cât și în sălile de expoziție, Ioana Itu – mână de fier în cadrul componentei sociale și Anna Neamtu, partizan al civismului pe plan local. Aici trebuie să mulțumim Uniunii Turcilor din România care ne-a dat un mare ajutor oferindu-ne ca director al secțiunii spiritual pe doamna Gülten Abdulah.

Sufletul acestui festival, a fost ca și în anul trecut, inițiatorul proiectului – domnul Volker Reiter, care a dat o mână de ajutor în toate domeniile, aducând cu sine experiență și profesionalism.

Piața Sigma a fost zi și noapte sub atenta observație și organizare a responsabilului de marketing – domnul Tiberiu Sancu. Cei care au participat la festival, au remarcat cu siguranță uriașul cort Bergenbier precum și toate celelalte oferte aduse spectatorilor atât în piață cât și pe scenă. – aici fiind ajutat și de noul nostru coleg Adrian Ivanițchi, care s-a ocupat nu doar de formațiile folk prezente la ProEtnica 2002 dar și de mediatizarea festivalului.

Si nu în mod aleatoric am lăsat la sfârșit persoana care a devenit „capo di tutti capi” – directorul executiv de festival – doamna Liliana Turcu, care cu puterea-i de discernământ a reușit să ne pună pe toți la treabă.

Ceea ce mulți poate nu știu încă este faptul că în acest an Centrul Educațional Interetnic pentru Tineret și-a concentrat activitățile în egală măsură asupra celor două puncte de desfășurare a programului: Cetatea Sighișoarei și Piața Sigma, încercând să ofere publicului prezent la acest eveniment spectacole pentru toate vârstele și pe toate gusturile. Astfel pe lângă un program încărcat de surprize pe cele două

scene din cetatea Sighișoarei spectatorii au putut gusta câte un pic din fiecare gen de muzică pornind de la mult contestatele manele în prima seară și ajungând la rock, hip-hop și house, neomițând desigur nici genurile dance sau folk. Putem spune deci cu mâna pe inimă că acest festival a încercat să satisfacă toate gusturile.

si iata la sfarsit de festival o serie de statementuri oferite de catre organizatori

Valer Itu (referent al festivalului): Din punctul meu de vedere Festivalul din acest an a fost peste cel de anul trecut cu 50%. Cel mai mult mi-a plăcut atmosfera aerisită, calmă și caldă (atât la propriu cât și la figurat) care a învăluit „întâmplările” organizate de noi.

În ceea ce privește brânșa mea, trebuie să recunosc că, în ciuda eforturilor depuse, rezolvările nu s-au ridicat, din cauze obiective, la nivelul pe care l-am dorit și așteptat. Trăim totuși într-un orașel cu posibilități limitate.

Ioana Itu. (director componenta sociala):

Cu siguranță această a doua ediție a Festivalului ProEtnica a fost o reușită și spun acest lucru atât din perspectiva mea, ca organizator cât și din perspectiva spectatorilor și a participanților, care și-au exprimat păreri favorabile despre acest eveniment. Componenta sociala pe care am coordonat-o a fost mult mai amplă decât cea de anul trecut și pot spune că a existat interes din partea minorităților entice pentru această componentă. Discuțiile au fost fructuoase și foarte interesante și doresc să continuăm tot astfel și anul viitor.

Volker Reiter. (președinte IBZ): După reacțiile participanților și a publicului, festivalul ProEtnica a ieșit foarte bine. Noi voiam să oferim o platformă organizatorică, o infrastructură pe care să se desfășoare un

dialog între public și participanții din partea minorităților. și cred că am reușit acest lucru.

Anna Neamtu (moderator componenta civic, referent media - editor al revistei „AGORA”) : Ce pot să spun, doar că sunt bucuroasă de impactul acestui de al doilea festival la publicul Sighișorean și nu numai. Din câte am putut vedea se pare că am avut mai mulți vizitatori comparativ cu ediția precedentă, sunt mulțumită și de interesul presei, am avut cu noi nu doar partenerii media ci și o serie de posturi radio și TV de marcă din țara și străinătate. De fapt pentru mine pot spune că festivalul a fost un succes. Aceasta este impresia pe care am dedus-o până acum din declarațiile participanților și din ecoul presei. În ceea ce privește componenta civică, cred că temele propuse de colaboratorii noștri din partea minorităților cit și cele de la Universitatea Babes Bolyai și București au fost destul de provocatoare. Interesul tinerilor a fost totuși ceva mai scăzut decât m-am așteptat. Cu toate acestea cei prezenți au reușit să contureze unele puncte ale implicării civice din partea minorităților și s-au familiarizat cu o serie de informații legate de istoria/implicarea istorică a micilor comunități din/în România.

Trupa "Cameleon" cu piesa "...." au incantat publicul amator, alaturi de "Teatrul de Vacanta", Teatrul de Stat German Timisoara, "Unde fugim de acasa" si Trupa "Art Café"

Sa trecem deci și la date concrete, iată evaluările celor trei grupe de dezbateri din cadrul festivalului ProEtnica 2002.

Social

Componenta socială din cadrul acestei ediții a Festivalului a cuprins două tipuri de manifestări: un atelier de lucru cu titlul „Strategii de combatere a marginalizării pe considerente etnice” și o conferință cu tema „Automarginalizare și vulnerabilitate socială”, prezentată de Antonio Sandu, membru al Comunității Italiene din România, asistent social în cadrul comunității, masterant în „Probațiune și reintegrare socială”, doctorand în filosofie. La această componentă au participat reprezentanți a 9 minorități etnice și Fundația „Armonia” pentru Familii Etnic Mixte, Ministerul Tineretului și Sportului, ziarul „24 ore mureșene”, Radio România Internațional-redacția bulgară, în total fiind un număr de 21 de participanți. Moderatorul atelierului de lucru din cadrul componentei a fost d-nul Antonio Sandu, Comunitatea Italiană din România, ajutat fiind de co-moderatoarea Roxana Florescu, Asociația „Corona” Brașov. Concluzia generală desprinsă din discuții este că nu se poate vorbi de o discriminare pe criterii etnice ca politică de stat, deși anumite administrații publice locale favorizează acțiuni ce pot fi considerate discriminatorii: întârzierea luării unor decizii, constituirea unor comisii care întârzie și ele luarea unor decizii (atitudini birocratice). Soluțiile propuse pentru combaterea marginalizării pe criterii etnice au fost: subvenționarea de la Guvern a prețului manualelor în alte limbi decât cea română, până la echivalența cu prețul manualelor în limba română; acordarea de către Guvern a unor fonduri care să finanțeze instituțiile profesionale de cultură ale etniilor și în paralel cu aceasta cooperarea cu artiști profesioniști, inclusiv din alte țări, pe termen limitat, până la profesionalizarea artiștilor care reprezintă comunitățile etnice; existența unor angajați la nivelul administrației locale (primării, inspectorate județene de cultură, inspectorate școlare) care să se ocupe de problemele comunităților etnice care locuiesc în regiunea respectivă. Ca parte aplicativă a atelierului de lucru a fost prezentat studiul „O comunitate etnică la granița dintre real și posibil” realizat

de către Marina și Mihai Iacob și Peter Osip sub îndrumarea științifică a doamnei Ana Tucicov-Bogdan. Studiul membrilor Fundației „Armonia” pentru Familii Etnic Mixte cu privire la satul Ghindărești din Dobrogea prezintă un caz de marginalizare și auto-marginalizare a unei comunități locale de etnici ruși lipoveni. Iată câteva păreri și propuneri emise în urma evaluării din ultima zi a atelierului de lucru:

- existența acestei componente în cadrul festivalului este foarte utilă pentru că astfel se pot expune și alte aspecte din viața minorităților etnice în afara celor culturale;
- genul acesta de discuții a avut ca rezultat o cunoaștere mai bună între minorități și între majoritate și minorități, identificarea problemelor cu care minoritățile se confruntă, a posibilelor soluții sau a soluțiilor deja aplicate și care se pot aplica și în cazul altor etnii;
- tema din acest an a atelierului de lucru este foarte bine aleasă pentru că ea presupune nu numai prezentarea unor cazuri de marginalizare pe considerente etnice ci și găsirea unor soluții pentru combaterea ei, deci include o parte practică;
- numărul tinerilor care participă la această componentă să fie mai mare;
- ar fi bine dacă anul viitor în cadrul componentei sociale s-ar prezenta mai multe studii de genul celui despre rușii lipoveni din satul dobrogean Ghindărești, studii care ne-ar ajuta în cunoașterea tradițiilor, obiceiurilor, stilurilor de viață specifice anumitor minorități etnice;
- componentele socială, civică și spirituală să nu se desfășoare simultan, astfel încât doritorii să poartă participa la toate aceste componente;
- atelierile de lucru, mesele rotunde, conferințele din cadrul unei componente să se desfășoare în aceeași locație.

Ioana Ileana Itu
Directoare Componenta Social

Spiritual

Lucrările componenteii spirituale s-au înscris sub genericul „Cultura și religia – factor de toleranță între etnii și popoare”, în ideea de a forma o dimensiune umană prin care toți cetățenii României indiferent de etnie și religie vor putea învăța ce înseamnă pluralismul valoric. Numai astfel vor putea fi înțelese valorile spirituale și fundamentale ale comunităților etnice, valori care vor promova înțelegerea și buna conviețuire, ne vor face să fim mai buni și mai înțelegători. Acest moment de suflet trăit în cele două zile de comunicare și dialog precum și concertul coral din cadrul Catedralei ortodoxe din Sighișoara, au fost dedicate tuturor celor care cred într-o democrație reală, în respectul față de om, indiferent de neam, religie sau cultura căreia îi aparține. În urma lucrărilor și dezbaterilor din cadrul acestei componente, s-a tras concluzia că tineretul trebuie format în spiritul toleranței și al bunei conviețuirii prin ore facultative în care dascăli cu încărcătură emoțională și spirituală să predea elevilor pe baza unui dialog și al materialelor documentare bine alese despre cultura religioasă proprie dar și pe cea a celorlalți, de aproape și de departe. S-a apreciat necesitatea apariției unei reviste a culturilor religioase, care să fie difuzată prin instituții școlare. S-a cerut ca toți factorii de decizie ai societății: familie, școală, societate civilă și biserică, să fie preocupați de formarea unui tineret cu un trup și o gândire sănătoasă.

Gülten Abdullah
Directoare a componenteii spiritual

Seara de vineri a fost marcată de concertul trupei „Holograf”

Cultural

În ceea ce privește componenta culturală, ea a fost partea cea mai amplă a festivalului; atât prin numărul de participanți, aproximativ 800 cât și prin numărul de manifestări culturale (102), acestea cuprinzând, programe ale minorităților, aproximativ 70 (Ansamblurile: Serenada, Bekecs, Kissemian-Massakian, La Steaua, Romano, Elpis Constanta, Barvinok, Karasevska Zora, Slaviak, La Iesa Morisa, JFD Schäßburg, Doina, Vartavar, Calina Rosie, Asul de Trefla, Sahsesch Dienz, Karasu, Sfântul Sava, Terra Mea din Sardinia; Corurile Bnei Milu si Allegria, Fanfara din Albești și Scoala de Muzică Sighișoara), recitaluri ale unor artiști consacrați (Adrian Copilul Minune, Holograf, Pro Consul, Narcisa Suciu, Ducu Bertzi, Desperado, Riff, Dinamic, Ricochet, Mr.Kalay), spectacole de teatru (Teatrul de Stat German din Timișoara, Trupele Cameleon, Teatrul de Vacanța, Unde fugim de acasă), expoziții (Azarduchi Varduca, Delia Mihai, Angela Tomaselli, Silvia Albu – pictură, Mihaela Diaconu – icoane pe sticlă) și programe de discotecă house cu artiști din Germania (DJ Schepler – techno; Diane Laya Lopass – detroit, techno, strom; DJ Hendrik – techno, phonodrome; DJ Bernstein – minimal house, bp1; DJ Olli – electro, techno). La toate aceste spectacole au participat un număr de peste 30.000 de spectatori, ceea ce demonstrează interesul pe care sighișorenii, dar și mulți oaspeți ai orașului l-au manifestat față de ProEtnica 2002. Calitatea spectacolelor a fost foarte bună, atmosfera a fost una civilizată, iar scopul acestui festival de cunoaștere, înțelegere și toleranță atât între minorități cât și între acestea și majoritate, a fost realizat în totalitate.

Adrian Ivanițchi
Referent

... si bineinteles civic ..

Temele propuse au fost:

Vineri:

„Minorități Naționale și Securitatea Europeană – exemplul României din 1990 până în 2001” – conferință susținută de d-nul Prof. Adrian Ivan, Univ. Babes Bolyai și „Rolul Civil al Organizațiilor de Tineret” prezentare a organizației Consiliul Național Interetnică susținută de d-nul. Eduard Antonian (președinte CNI) urmată de o rundă de dezbateri pe această temă; Sâmbătă:

Prezentări din partea reprezentanților comunităților etnice din România: „Evreii din România – trecut și prezent” prezentare Theodor Wexler; „Contribuția Familiilor etnic mixte la integrarea României în Uniunea Europeană” prezentare a d-nei Elena

Expozițiile de icoane pe sticlă au completat ofertele componente spirituale.

Expoziția de la sala Sander a fost oferită de către fundația ARMONIA, a familiilor etnic mixte.

Macovei, prof. Al Universității Lucian Blaga Sibiu și „Minoritate și Pseudominoritate”, prezentare a d-nului Corneliu Reguș, secretar al Uniunii Ucrainenilor din România. Prezentările au fost urmate de runde de discuție în cadrul cărora au fost dezbătute punctele de vedere expuse. Duminică:

„Micile Comunități – trecut, prezent”- autor Dumitru Pâslaru, expus și comentat de Conf. Dr. Nicolae Bulz, Universitatea București. Prezenți au fost 31 de participanți reprezentând 11 comunități etnice din România, două fundații: „Armonia”,

fundația familiilor etnic mixte și „Ion Budai Deleanu” din Târnăveni, și Asociația de Tineret „Banat JA”. Deasemenea au fost prezenți lectorii ai „Institutului pentru Relații Externe” al Universității Babes Bolyai din Cluj, ai „Universității București”, precum și reprezentanți ai Ministerelor „Tineretului și Sportului” și „Culturii și Cultelor”. Dezbaterile au dus la o evaluare a situației societății civile actuale în România, aceasta ducând lipsă de implicarea mai intensă a tineretului. Tineretul minoritar are deja structuri civile formate – vezi CNI sau grupările de tineret din cadrul uniunilor minoritare – se ferește însă de implicarea în viața socială din exteriorul comunității etnice din care face parte. Soluția acestei probleme ar putea fi o mai puternică mediatizare a spiritului civic în instituții școlare, dar și un suport mai intens al organizațiilor de tineret din partea organizațiilor mamă. Este nevoie de mai

multă libertate/independență/spațiu pentru competența tinerilor. În acest sens s-au discutat posibilitățile abordării unui proiect comun în folosul societății, proiect care s-ar putea realiza printr-o colaborare a Centrului Educațional Interetnic ptr. Tineret Sighișoara cu Consiliul Național Interetnică și Organizațiile de Tineret minoritar din toată țara.

Anna Neamtu
Coordonator Componenta Civica

Pro Ethnica 2002 - echipa organizatorica

Președinte IBZ:

Volker Reiter

Director de Festival:

Liliana Turcu

Referent de Festival:

Valer Octavian Itu

Componenta Culturală:

Dieter König

Componenta Social:

Ioana Itu

Componenta Spiritual:

Abdulah Gülten

Director Marketing:

Tiberiu Șancu

Referent Publicitate:

Adrian Ivanițchi

Dispecerat:

Melania Matei

Casierie:

Heinz Wolff;

Victoria Tuli

Fotograf:

Istvandi Botond

Civic și Mass Media:

Anna Neamtu

Colaboratori

Prezentatori:

Cristian Șandru

Ciprian Filip

Responsabili de Scene:

Bianca Schuller

Ionel Roman

Colaboratori AGORA:

Karol König

Lu Knobloch

Ioan Levițchi

• Asociația Liga Albanezilor din Romania

Str. Thomas Masarik nr. 29

Bucurersti

Tel: 0040 21 21 20 907

• Uniunea Armenilor din Romania

B-dul Crol I. nr. 43

Sect. 2 București

Tel: 0040 21 31 38 459

• Societatea Culturala Aromana

din Romania

B-dul. N. Titulescu nr. 10 bl. 20.

sc.C ap. 124

București

Tel: 0040 21 31 02 070

• Uniunea Bulgara din Banat

Piata Unirii nr. 14

Timisoara

Tel: 0040 265 19 06 97

• Uniunea Croatilor din Banat

Caminul Cultural

Carasova - jud. Caras Severin

• Uniunea Elena din Romania

Str. Vasile Alexandri nr. 8

București

Tel: 0040 21 21 12 254

• Forumul democrat al Germanilor din Romania

Str. Gen. Magheru 1-3

Sibiu

Tel: 0040 269 21 78 41

• Comunitatea Italiana din Romania

Str. Trei Ierarhi nr.2

Iasi

Terl: 0040 232 21 16 68

• Uniunea Democrata Maghiara din Sighisoara

Str.Hermann Oberth nr.25

Sighisoara

Tel: 0040 265 77 57 27

• Partida Romilor Sighisoara

Str. Libertatii nr 40

Sighisoara

Tel: 0040 265 77 47 54

• Comunitatea Rusilor Lipoveni in Romania

Str. Lipascani nr. 19

Sect. 3 București

Tel: 0040 21 31 29 094

• Uniunea Sarbilor din Romania

P-ta Unirii nr. 5 et. 1 ap 11

Timisoara

Tel: 0040 256 19 17 54

• Uniunea Democrata a Tatarilor Turco Musulmani din Romania

Str. Stefan ce Mare nr. 66

Constanta

Tel: 0040 241 61 66 43

• Uniunea Democrata Turca din Romania

B-dul Tomis nr. 113

Constanta

Tel: 0040 241 61 89 99

• Uniunea Ucrainenilor din Romania

Calea Victoriei nr. 216

sect. 1 București

Tel: 0040 21 65 97 288

• Asociația Macedonenilor Slavi din Romania

Str. Thomas Masarik nr. 29

sect. 1 București

Tel: 0040 21 32 23 638

• Uniunea Culturala a Rutenilor din Romania

B-dul N. Balcescu bl.3 sc. G ap. 2

Deva jud. Hunedoara

Tel: 0040 254 22 16 55

• Federatia Comunitatilor Evreiesti

Str. Sf. Vineri nr. 9-11

sect 3 București

Tel: 0040 21 31 32 538

• Fundatia Armonia ptr. familiile etnic mixte

CP 1-560 București

Tel: 0040 21 31 52 939

• Fundatia Ion Budai Deleanu

Str. Armatei bl. 54 sc B9 ap. 6

Tarnaveni, jud. Mures

Tel: 0040 265 44 37 98

• C.C. Banat JA

Str. Aron Cotrus nr. 8

Arad

Tel: 0040 257 25 17 38

• Grupul de Initiativa locala

CORONA Brasov

Str. Lunga nr. 31

Brasov

Tel: 0040 268 47 34 74

STABILITY PACT
FOR SOUTH EASTERN EUROPE

Acest catalog este editat cu sprijinul financiar al Departamentului
pentru Minoritati din cadrul Ministerului Culturii si Cultelor

Adresa de Contact:

Asociatia Centrul Educational Interetnic pentru Tineret

Str. Bastionului 4- 6

RO-3050 Sighisoara

Tel: 0040 265 77 84 89

Fax: 0040 265 77 84 89 (Ro)

Fax: 01212 5-12759211 (D)

e-mail: info@ibz.org.ro

web: www.ibz.org.ro sau www.proetnica.ro